

VARSINAIS-SUOMEN KUNTIEN LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN KOORDINOINTI 2024-2025

PARAISTEN KAUPUNGIN LIIKENNETURVALLISUUSTYÖRYHMÄ

KOKOUS 1/2024
14.3.2024

Asialista

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

länäolijoiden kirjaaminen
asialistan hyväksyminen
työryhmän kokoonpanin tarkistaminen
syksyn kokousajankohdan sopiminen

2. Katsaus uuteen liikenneturvallisuuskoordinaattorikauteen 2024-2025

3. Vuoden 2023 toimenpiteet ja toiminnan arviointi

4. Kaupungin ajankohtaiset asiat

5. Sidosryhmien terveiset

6. Katsaus Paraisten kaupungin liikenneturvallisuustilanteeseen

7. Jatkotoimien kirjaaminen

8. Muut asiat

9. Kokouksen päättäminen

Liikenneturvallisuustyöryhmä kokoonpano (tarkistettu 3/2024)

Kaupunki

- Matias Jensén (pj.), Stefan Illman, tekninen toimi
- Sara Ingman, koulukuljetukset
- Anna-Kajsa Sjöman, varhaiskasvatus
- Pia Hotanen, hyvinvointi
- Jonas Wallin, perusopetus
- Mikael Enberg, vapaa-aika (liikunta)
- Johanna Järnström, vapaa-aika (nuoriso)
- Tove Dahlén, vapaa-aika (nuoriso) (tiedoksi)
- Benjamin Donner, matkailu
- Maria Leppäkari, elinvoimapäällikkö
- Linda Baarman, viestintä

Sidosryhmät

- Maria Salo, kouluterveydenhuolto, neuvola (Varha)
- Markku Salonen, Vanhusneuvosto
- Marianna Stolzmann (Christian Andersson)
Vammaisneuvosto
- Leo Walldén, Nuorisovaltuusto
- Elias Ruutti, Sami Kivilä, Liikenneturva
- Maria Sainio, Lounais-Suomen poliisilaitos
- Knut Lehtinen, Varsinais-Suomen pelastuslaitos (Varha)
- Jaakko Klang, Varsinais-Suomen ELY-keskus
- Juha Heltimo, Ramboll Finland Oy
- Elisa Heimo, Ramboll Finland Oy (siht.)

Ramboll

Työryhmän tehtäviä:

- Seuraa kaupungin liikenneturvallisuustilannetta ja siihen vaikuttavia asioita.
- Ideoi ja edistää konkreettisia ratkaisuja kestävän ja turvallisen liikkumisen haasteisiin.
- Edistää kaupungin sisäistä sekä sidosryhmien välistä yhteistyötä ja kokemusten vaihtoa.
- Varmistaa liikenneturvallisuustyön tavoitteiden toteutumisen eri yksiköissä.
- Edistää liikenneturvallisuuden näkyvyyttä kaupungin strategioissa, suunnitelmissa ja viestinnässä.
- Varmistaa liikenneturvallisuuden näkyvyyden kaupungin ja hyvinvointialueen välisissä yhdyspinnoissa.

Työryhmän jäsenten tehtäviä:

- Toimii yhteyslinkkinä edustamansa tahon ja työryhmän välillä.
- Valmistautuu työryhmän kokouksiin kysymällä kollegoilta aiheen kuulumisia (toteutunut ja tuleva toiminta, haasteet, palautteet asiakkailta, materiaali- ja koulutustarpeet, yms.).
- Osallistuu työryhmän kokouksiin. Jos ei pääse itse paikalle, pyytää tuuraajan ja ohjeistaa häntä ennen kokousta, tai lähettää vähintään terveiset.
- Työryhmän kokouksen jälkeen välittää kokouksen terveiset ja muut aineistot eteenpäin edustamalleen taholle.
- Kannustaa kollegoita liikenneturvallisuustyössä ja opastaa heitä parhaansa mukaan. Tietää, että esimerkiksi Liikenneturvalta tai koordinaattorilta voi ja kannattaa pyytää vinkkejä ja apua.

Varsinais-Suomen kuntien liikenneturvallisuuskoordinaattori 2024-2025

Varsinais-Suomen kuntien liikenneturvallisuuskoordinaattori 2024-2025

- Tulevina vuosina Ramboll Finland Oy koordinoi Varsinais-Suomen kuntien liikenneturvallisuustyötä (pl. Turku ja Vehmaa)
- Työstä vastaa kokonaisuudessaan projektipäällikkönä **Juha Heltimo**. Heltimon vastuulla ovat myös tilastot ja ajankohtaisuutisten koonnit.
- Kuntatyö (mm. kokoukset) jakautuu Heltimon ja **Johanna Tiilikaisen** kesken. Kuntatyössä ja muissa osatehtävissä avustaa lisäksi **Elisa Heimo**.
- Liikenneympäristöön liittyvistä tehtävistä (mm. seurannat, muu asiantuntijatuki) vastaa **Mikko Lautala**, jolle alue on hyvin tuttua liikenneturvallisuussuunnitelmien myötä.

Liikenneturvallisuuskoordinaattorin tehtävänä on...

- tukea kuntia liikenneturvallisuussuunnitelmien ja niissä asetettujen tavoitteiden toteuttamisessa,
- avustaa, aktivoida ja kehittää kuntien ja niiden eri toimialojen liikenneturvallisuustyötä ja
- edistää kuntien sisäistä että kuntien ja sidosryhmien välistä yhteistyötä ja tiedonkulkua.

Työryhmätoiminnan tukeminen

- Kokoukset ja niihin liittyvät asiat (n. 55 kokousta/vuosi): kokousten valmistelu, asialistojen lähettäminen, kokouksiin osallistuminen ja niiden fasilitointi, sihteerinä toimiminen, muistioiden laatiminen
- Kokouksissa sovittujen asioiden edistäminen/perään katsominen
- Työryhmien kokoonpanojen ylläpito, uusien jäsenten perehdyttäminen tarpeen mukaan, ryhmän toiminnan kehittäminen

Ajankohtaisista asioista tiedottaminen, yhteistyön edistäminen

- Uutiskirjeet (n. 5–6 kpl/vuosi): uutisia, tapahtumia, koulutuksia, teemapäiviä, tutkimuksia, tilasto- ja medianostoja ym.
- Varsinais-Suomen kunnille yhteiset Teams-tietoiskut / seutukunnalliset kokoukset kerran vuodessa

Toiminnan seuranta ja arviointi

- Kuntien liikenneturvallisuustilanteen vuosittainen seuranta
- Liikenneympäristön toimenpiteiden kuntakohtaiset (kunta-ELY-koordinaattori) seuranta- ja edistämispalaverit vuosittain
- Liikenneturvallisuustyön vuosi-/toimintakatsauksen laadinta, Viiden tähden liikenneturvallinen kunta -arviointi

Muu pienimuotoinen asiantuntijatuki (opastus, ideointi..)

- Tapahtumat ja tempaukset, kunnan viestintä, tilastotarkasteluja eri tarpeisiin, esittelyaineistojen tekoa, liikenneympäristöön liittyvää asiantuntijatukea, pienimuotoiset kyselyt jne.

Miten liikenneturvallisuuskoodinaattori voi tukea ja avustaa kuntaa liikenneturvallisuustyössä?

Perusasiat vuosittain

- Hoitaa kokouksiin liittyvät järjestelyt ja edistää sovittuja jatkotoimia, perehdyttää uudet henkilöt
- Kerää onnettomuus- ja liikennerikostilastot
- Vetää liikenneturvallisuussuunnitelman liikenneympäristötoimien seurantalaverit ja päivittää toimenpidelistat
- Koostaa tilastot ja toiminnan vuosikatsaukseksi, jota kunta voi hyödyntää sisäisessä/ulkoisessa tiedotuksessa
- Pitää työryhmän jäsenet tietoisena uusista ja ajankohtaisista asioista sekä jakaa kuntien hyviä käytäntöjä
- Tarjoaa toimintavinkkejä toimialakohtaisesti
- Kehittää työryhmän kanssa yhteistyössä kunnan liikenneturvallisuustyön toimintamalleja/rakenteita (yhteistyö, osaaminen, viestintä ym.)

Muuta tukea resurssien puitteissa

- Avustaa tapahtumien/tempausten ideoinnissa ja suunnittelussa (toteutus kuntien/sidosryhmien vastuulla)
- Tekee tilastoista tarpeen mukaan erilaisia lisätarkasteluja kunnan tarpeisiin (esim. hyvinvointikertomukset)
- Toteuttaa pienimuotoisia kyselyitä/kartoituksia/selvityksiä kunnan muun liikenneturvallisuustyön tueksi
- Tarjoaa asiantuntijatukea liikenneympäristöön liittyviin kysymyksiin (kevyet kohde-/suunnitelma-auditoinnit, keskustelutuki toimenpidetarpeisiin/-ratkaisuihin liittyen, esteettömyyskysymykset ym.)
- Kunnan viestintään liittyvä tuki (mm. tiedotteisiin liittyvä avustaminen)
- Aineistojen valmistelua muihin tilaisuuksiin (jos halutaan esitellä liikenneturvallisuusaiheita/työryhmää)

Juha Heltimo

Johanna Tiilikainen

Elisa Heimo

Mikko Lautala

Varsinais-Suomen liikenneturvallisuuskoordinaattori
kattaa 25 kunnan alueen

Vakka-Suomen seutu

- Kustavi
- Laitila
- Pyhäjärvi
- Uusikaupunki
- Taivassalo
- Vehmaa (ei mukana)

Loimaan seutu

- Aura
- Koski Ti
- Loimaa
- Marttila
- Oripää
- Pöytyä

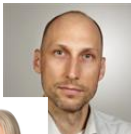
Turun seutu (pl. Turku)

- Kaarina
- Lieto
- Masku
- Mynämäki
- Naantali
- Nousiainen
- Paimio
- Raisio
- Rusko
- Sauvo

Turunmaan seutu

- Kemiönsaari
- Parainen

Salon seutu

- Salo
- Somero

Paraisten kaupungin liikenneturvallisuustyö vuonna 2023

Vuoden 2023 toimenpiteet ja toiminnan arviointi

Liikenneturvallisuustyöryhmän toiminta ja kokoukset

- Työryhmän puheenjohtajana/yhdyshenkilönä Matias Jensén
- Työryhmän toiminnan tukena Turunmaan seudun kuntien ja ELY-keskuksen yhdessä hankkima liikenneturvallisuuskoordinaattori
- Työryhmä kokoontui aiempien vuosien tapaan kaksi kertaa:
 - 1. kokous 9.3.2023 (paikalla 14 hlöä, osallistumisaktiivisuus ~ 67 %, laskettu suhteessa kokonaisjakeluun)
 - 2. kokous 14.9.2023 (paikalla 15 hlöä, osallistumisaktiivisuus ~ 68 %, laskettu suhteessa kokonaisjakeluun)

Poimintoja liikennekasvatustyöstä eri ikäryhmissä (tapahtumia, tempauksia, kampanjoita jne.)

- HUPS – Hope U Pedal Safely -hanke (jäi kesken)
- Varhaiskasvatuksessa on huomioitu Heijastinpäivä
- Folkhälsanin pyöräilytapahtuma 3-6 vuotiaille (Skräbböle skola)
- Kaupunki mukana Pyörällä töihin -kampanjassa
- Keltanokkalippikset jaossa (IF:n kampanja)
- Koulujen alkaessa aina suojatie-/liikennepäivystystä
- Koulukadulla koulujen pelastusharjoitus ja tässä yhteydessä liikennevalvontaa
- Päiväkodeilla käytössä pyöriä lasten kuljettamiseen
- Työryhmäläisiä on osallistunut vuoden 2023 aikana useampiin aihepiirin seminaareihin ja koulutuksiin.
- Kaupungin työntekijöillä on 2023 alkaen ollut mahdollista hankkia työsuuhdepyörä

Poimintoja turvallisen liikenneympäristön edistämisestä (infra)

- Liikenneturvallisuussuunnitelman seurantapalaveri (liikenneympäristö) pidettiin joulukuussa 2022
- Kunnalla käytössä useita omia nopeusnäyttötauluja
- **Matiaksella/Stefanilta listaus**

Vuoden 2023 toimenpiteet ja toiminnan arviointi

Kunnossa

Petrataan

Miten kunta on viestinyt kuntalaisille liikenneturvallisuuteen liittyvistä asioista?

- Kunnalla on erillinen www-sivu, josta löytyy liikenneturvallisuussuunnitelma ja muuta aiheeseen liittyvää
- Kuntalaistiedotteiden kautta (sähköiset, kotitalouksiin jaettavat)
- Kunnan / eri toimialojen sosiaalisen median kanavien kautta (Facebook, Instagram, Twitter ym.)
- Kunnantalolla / infopisteissä / eri yksiköiden toimipisteissä on esillä tai jaossa liikenneturvallisuusaiheista materiaalia tai hyödynnetään info-tv:tä
- Kuntalaisille (tai tietyille kuntalaisryhmälle) suunnatut liikenneturvallisuuskävelyt, asukasillat tai kyselyt
- Paikallismedialle tarjotaan jutunaiheita tai kutsutaan paikallismedian edustajia vierailulle liikenneturvallisuustyöryhmään
- Paikallisissa tapahtumissa ja erillisissä tempauksissa (esim. heijastimien jakamista, heijastinpuut, hiekoitushiekan jakamista ym.)
- Päiväkodit ja koulut viestivät huoltajille ajankohtaisista asioista
- Jotenkin muuten, miten?

Miten kunta on viestinyt päättäjille liikenneturvallisuusasioista ja/tai kytkenyt päättäjiä liikenneturvallisuustyöhön?

- Päättäjille esitellään/laitetään tiedoksi vuosittain katsaus kunnan liikenneturvallisuustilanteesta ja toimenpiteistä (toimintakatsaus)
- Luottamushenkilöitä (hallituksen, valtuuston, lautakuntien edustajia) on mukana liikenneturvallisuustyöryhmässä
- Kunnanjohtaja/valtuuston pj./hallituksen pj. kutsutaan vierailulle, jäseneksi tai työryhmän puheenjohtajaksi
- Kutsutaan päätöksentekijöitä mukaan seuraamaan/toteuttamaan eri kohderyhmille suunnattua liikenneturvallisuustyötä
- Kohdennetaan päättäjille erillisiä kampanjoita tai tempauksia (haastekampanjat, turvallisuuskävelyt, kyselyt)
- Sisällytetään liikenneturvallisuusaiheita kunnan hyvinvointikertomukseen/-suunnitelmaan (hyväksytään valtuustossa)
- Jotenkin muuten, miten?

Miten liikenneturvallisuus näkyy kunnan hyvinvointikertomuksessa/-suunnitelmassa?

- Kunnan liikenneturvallisuussuunnitelma mainittu
- Kunnan liikenneturvallisuustyöryhmä mainittu
- Onnettomuustilastoja tuotu esille
- Kunnan tekemiä liikenneturvallisuustoimenpiteitä on tuotu esille
- Jotenkin muuten, miten?

Vuoden 2023 toimenpiteet ja toiminnan arviointi

Kunnossa

Petrataan

Miten kunta on edistänyt omien työntekijöidensä liikenneturvallisuutta ja liikenneturvallisuusosaamista?

- Sisäistä viestintää (esim. Liikenneturvan/koordinaattorin uutiskirjeitä hyödyntäen) intran kautta
- Fiksun työmatkaliikenteen kampanjat (Kilometrikisat, Pyörällä töihin päivä jne.)
- Tarjoamalla työntekijöille turvallisuusvarusteita (liukuesteet, heijastimet, pyöränvalot, kypärät jne.)
- Kestävän liikkumisen kannustimet (joukkoliikenne, työsuhdepyörä jne.)
- Henkilöstölle suunnatut koulutukset (esim. Liikenneturvan koulutuksiin/verkkokursseihin osallistuminen)
- Työryhmän jäsenet ovat osallistuneet asiantuntijatilaisuuksiin (webinaareihin seminaareihin) (ks. Erillinen seuraava kalvo)
- Kunnan työsuojelu-/turvallisuustoiminnassa huomioidaan myös turvalliset työ- ja työasiamatkat
- Jotenkin muuten, miten?

Miten liikenneturvallisuusasioista huolehditaan kunnan hankkimissa henkilökuljetuksissa (erit. koulukuljetuksissa)?

- Kilpailutus-/sopimusasiakirjoissa mukana liikenneturvallisuuteen (kalusto, ajotavat, alkolukko ym.) liittyviä ohjeita/suosituksia
- Kuljettajille/liikennöitsijöille järjestetyt infot/koulutukset/muu säännöllinen keskustelu
- Koululiitu-ohjelma käytössä koululaiskuljetusten suunnittelussa
- Kuljetusoppilaille/huoltajille suunnattu viestintä/kasvatus (mm. miten pysäkillä ja bussissa/taksissa käyttäydytään)
- Liikennöitsijät osallistuvat liikenneturvallisuustempauksiin (esim. jakavat kuljetusoppilaille heijastimia)
- ELY-keskuksen kanssa käydään läpi kuljetusreitteihin liittyviä asioita (mm. talvihoito)
- Hyödynnetään ELY:n palautekanavia (Palauteväylä, Tienkäyttäjän linja)
- Jotenkin muuten, miten?

Miten kunnan liikenneturvallisuustyötä seurataan / mitkä osa-alueet siinä huomioidaan?

- Liikenneonnettomuuksien seuranta
- Koetun turvallisuuden / liikennekäyttäytymisen / vaaranpaikkojen kartoitus (ml. aiheeseen liittyvät tilastot, kuntalaispalautteen käsittely)
- Liikenneympäristön turvallisuuden parantamiseen liittyvä seuranta
- Liikennekasvatustyön ja viestintätoimien seuranta
- Jotenkin muuten, miten?

Työryhmän jäsenten osallistuminen asiantuntijatilaisuuksiin vuonna 2023

Kunta osallistunut

Alkuvuosi

- 14.2. Suomi kävelee ja pyöräilee foorumi (LVM)
- Pyöräilykuntien verkoston Perjantaikahvit (useampi tilaisuus)
- 7.3. Improving Road Safety for Young Drivers (NVF, Finland)
- 14.3. Liikenneturvan koulutus nuorisotyöntekijöille (peruskoulutus)
- Väylät & Liikenne-päivät 22.3.–23.3.2023
- 30.3. Varsinais-Suomen liikenneturvallisuusseminaari (risteily)
- 25.4. Liikenneturvan koulutus nuorisotyöntekijöille (mopoteema)
- 11.5. Liikenneturvan webinaari ikääntyneiden liikenneturvallisuuden edistämisestä osana kuntien ja hyvinvointialueiden terveydenedistämistyötä (Liikenneturva, AVI, THL)
- 16.5. Liikenne- ja pysäköintipäivä (FCG)
- 25.5. Alkoholit ja huumeet liikenteen ilmiönä webinaari (Liikenneturva, Suomen liikennelääketieteen yhdistys ym.)
- Liikenneturvan verkkokursseihin osallistuminen: Varhaiskasvattajien verkkokurssi, neuvolahenkilöstön verkkokurssi

Loppuvuosi

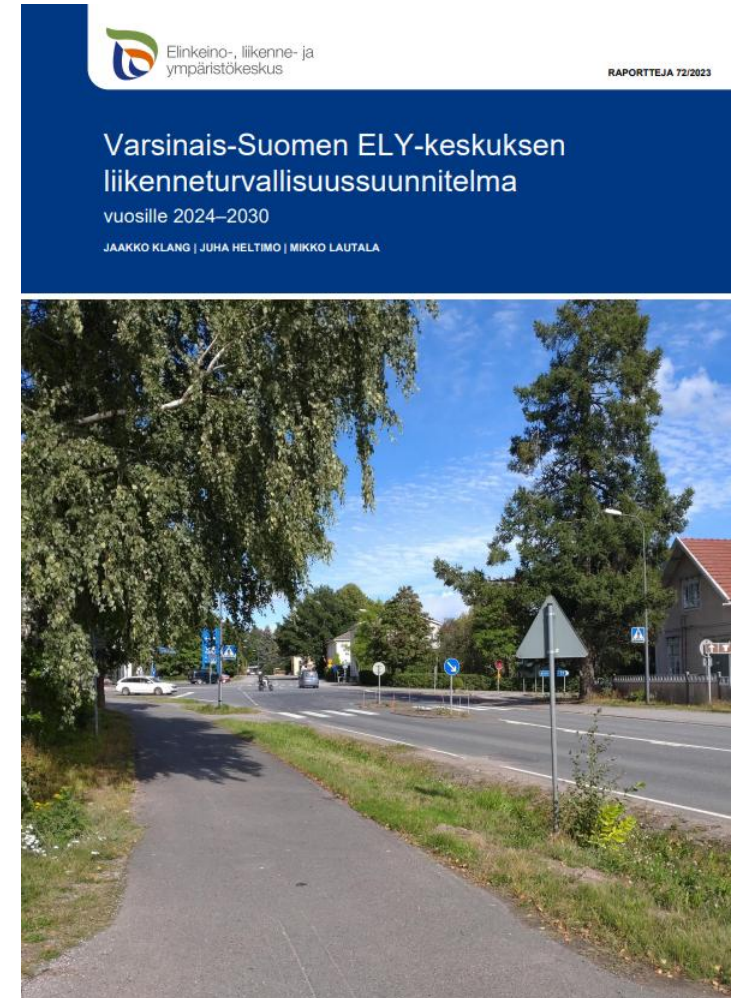
- 29.8.-31.8. Liikenneturvallisuusviikon infowebinaarit (Liikenneturva)
- 17.8. Aktiivisesti vai auton kyydillä – koulumatkojen kulkutavat huoltajien silmin -webinaari - Fiksusti kouluun
- 1.9. Velo-city Leipzig –jälkiseminaari (Pyöräilykuntien verkosto)
- 26.9. Liikenneturvan koulutus nuorisotyöntekijöille (Pimeässä näkymisen teema)
- 20.9. Nuorten kuljettajien liikenneturvallisuuden parantaminen-webinaari (NVF)
- 31.10. Parhaat käytännöt nuorten liikenneturvallisuustyössä (Liikenneturva)
- 2.11. Lääkkeet ja päihteet ajoterveyskysymyksenä (Liikenneturva, Suomen liikennelääketieteen yhdistys ym.)
- 9.11. Kaikki liikkeessä 2030 -virtuaalitapahtuma (Traficom)
- 1.12. Kuntien liikenneturvallisuustyö -webinaari (Liikenneturva, Traficom, Väylä, Kuntaliitto)

Ajankohtaista koordinaattorilta

Ajankohtaista/tiedotettavaa koordinaattorilta

Alueellisia asioita

- Varsinais-Suomen ELY-keskuksen liikenneturvallisuussuunnitelma 2024-2030:
<https://www.doria.fi/handle/10024/188384>
- Varsinais-Suomen maakunnan liikenneturvallisuuskoordinaattorihanke 2024-2025
- Varsinais-Suomen liikenneturvallisuusristeily 17.4.2024
- Kuntakohtaiset onnettomuuskatsaukset valmistuneet

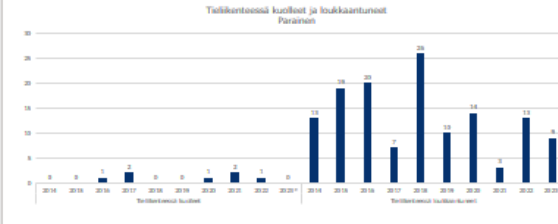
1

2/2024

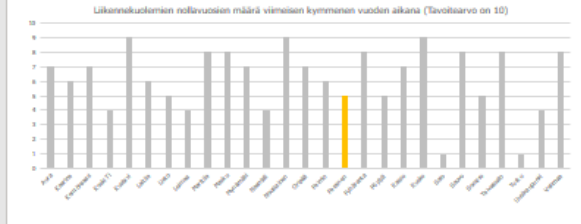
2

[illegible]

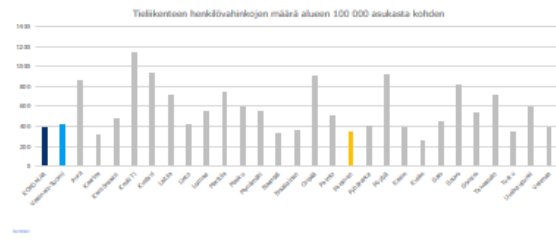
3

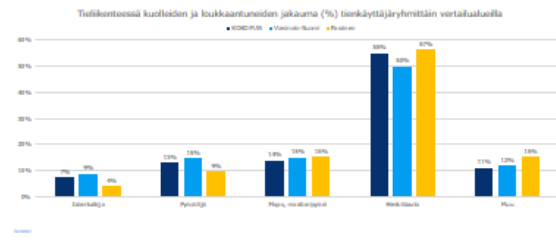
4

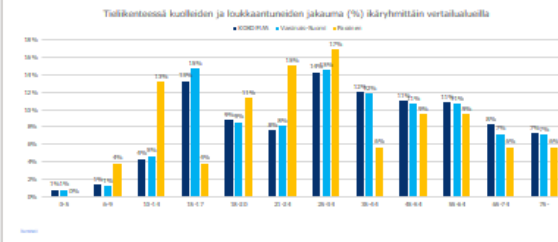
5

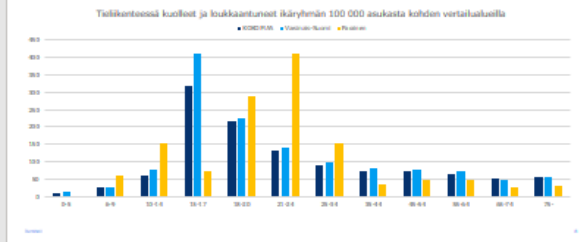
6

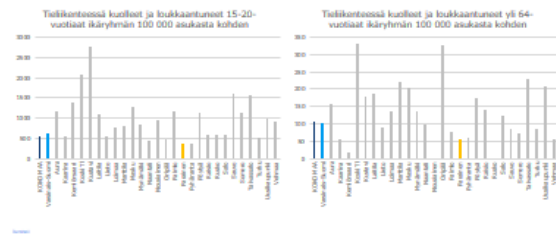
7

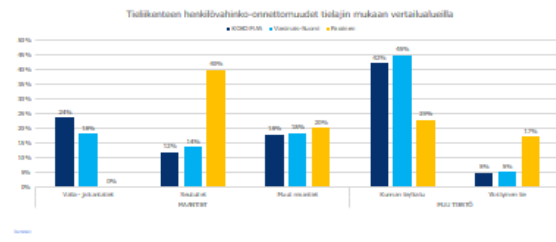
8

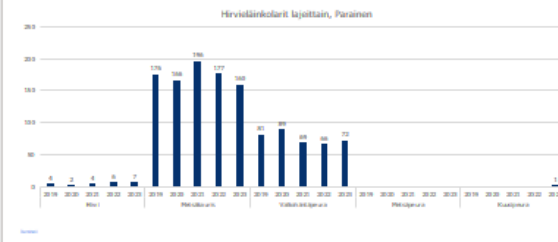
9

10

1

1.

-

Onnettomuuskartat päivitetään uudella datalla kerran vuodessa (helmi-maaliskuussa)

Ajankohtaista/tiedotettavaa koordinaattorilta

TEEMAPÄIVIÄ, KAMPANJOITA

- [112-päivä ja Hätänumeroviikko](#): Hätänumeroviikon erityisenä kohderyhmänä on lapset ja nuoret. [Katso materiaalit!](#)
- [12.2. Pyöräilykuntien verkoston Kunnossapito kuntoon! –webinaari](#)
- [Pyöräilyn Kilometrikisat](#): Talvikilometrikisa 1.1.-29.2.2024 ja perinteinen Kilometrikisa 1.5.-30.9.2024
- [Liikennekasvatusta leikin varjolla - Valtakunnallinen Leikkipäivä 20.4.](#)
- [Pyöräilyviikko 3.-12.5.2024 - Pääteemana Liikenne-rauha](#)
- [Unelmien liikuntapäivä 10.5.2024](#)
- [Invalidiliitto viettää Helppo liikkua -viikkoa 13.-19.5.2024. Vuoden 2024 teemana on turvallinen liikkuminen liikenteessä.](#)

KOULUTUKSIA, TAPAHTUMIA

- [Taklaa työmatkatapaturmat -webinaari 15.2.2024 \(Liikenneturva ja LähiTapiola\)](#)
- [Päihteet ja lääkkeet – ajankohtaista ajoterveydestä 6.3.2024 \(maksuton Varsinais-Suomen hyvinvointialueen henkilöstölle ja alueen kunnille\)](#)
- Liikenneturvan virtuaaliset oppitunnit yläkouluille ja toiselle asteelle, [ilmoittaudu keväällä 28.5. pidettäville oppitunneille](#)
- [Liikenneturvallisuustyö kunnissa – uusi verkkokurssi aukeaa \(Liikenneturva\)](#)

Muista myös!

- [Verkkokurssi varhaiskasvattajille](#)
- [Verkkokurssi äitiys- ja lastenneuvoloissa työskenteleville](#)
- [Verkkokurssi pienten lasten huoltajille](#)
- [Koulusta nuorten parissa toimiville](#)

MUUTA AJANKOHTAISTA

- [Kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelman vuoden 2024 valtionavustushaku aukeaa helmikuussa \(DL hakemuksille 3.5.\)](#)
- [VeloFinlandin \(Porvoo\) Call for Papers on auki! \(DL 17.3.\)](#)
- [Hyödynnä vuoden 2023 virtuaalisten oppituntien tallenteet ennen kuin ne poistuvat \(teemoina päihteet & liikenne sekä tunteet & liikenne\)](#)
- [Pysy Pystyssä kampanjan materiaalit kuntalaisten pystyssä pysymisen tueksi](#)
- [Testaa miten hyvin sinä pysyt pystyssä! Oletko huojuva horjuja vai vakaa askeltaja?](#)

Mitä asioita kunta voi sisällyttää hyvinvointikertomukseen/-suunnitelmaan

- Maininta kunnan poikkihallinnollisesta liikenneturvallisuustyöryhmästä ja sen tehtävistä
- Maininta kunnan liikenneturvallisuussuunnitelmasta
- Tietoa kunnan onnettomuustilastoista
- Tietoa kunnan alueen liikennerikoksista
- Poimintoja työryhmän toiminnasta / tehdyistä toimenpiteistä (vuosikatsausta hyödyntäen)

Esimerkkejä kunnista:

- Kouvola (s. 72): https://www.kouvola.fi/wp-content/uploads/2021/11/Kouvola_hyvinvointikertomus_17112021.pdf
- Oriveden kaupungin hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma vuosille 2022-2025 (luku 3. ja luku 5.) <https://orivesi.fi/wp-content/uploads/2022/02/Hyvinvointisuunnitelma-vuosille-2022-2025.pdf>
- Uusikaupunki (s.26): <https://uusikaupunki.fi/sites/default/files/2022-10/Uudenkaupungin%20laaja%20hyvinvointikertomus%202021.pdf>

Sisältöehdotus kunnan liikenneturvallisuussivuksi (jos ei ole)

Liikenneturvallisuussuunnitelmat

- Kunnan xxx liikenneturvallisuussuunnitelma: [Linkki](#)
- Varsinais-Suomen ELY-keskuksen liikenneturvallisuussuunnitelma 2024-2030: <https://www.doria.fi/handle/10024/188384>
- Valtakunnallinen liikenneturvallisuusstrategia: <https://www.traficom.fi/fi/liikenne/raideliikenne/liikenneturvallisuusstrategia-2022-2026>

Kuntalaisen tärkeät palautekanavat

- Palaute maanteiden liikenneturvallisuusongelmista: <https://www.palautevayla.fi/>
- Liikenteen valvontaan liittyvä palaute: <https://poliisi.fi/liikennevalvontapyynto>
- Kuntalaisaloite.fi -verkkopalvelu: <https://www.kuntalaisaloite.fi/fi>
- Kunnan oma palautekanava

Hyödylliset linkit kuntakohtaisiin onnettomuustilastoihin

- Tilastokeskuksen onnettomuustilastot: <http://tieliikenneonnettomuudet.stat.fi/>
- Poliisin tilastoimat liikenneonnettomuudet kartalla: <https://mobilityanalytics.ramboll.com/onnettomuudet/poliisi/>
- Pelastuslaitoksen tilastoimat liikenneonnettomuudet kartalla: <https://mobilityanalytics.ramboll.com/onnettomuudet/pelastuslaitos/>
- Hirvieläinonnettomuudet kartalla: <https://mobilityanalytics.ramboll.com/onnettomuudet/hirvielain/>
- Vakuutusyhtiöiden tiedot liikennevahingoista (OTI): <https://www.lvkk.fi/liikennevahinkoportti>
- Viranomaisten tietoon tulleet liikennerikokset (Rikos- ja pakkokeinotilasto): <https://stat.fi/tilasto/rpk>

Muita hyödyllisiä linkkejä

- Mikä on maantie? Väyläviraston tienumerokartat: <https://vayla.fi/vaylista/aineistot/kartat/tiekartat>
- Tietoa ja materiaalia turvalliseen liikkumiseen eri kulkutavoilla: <https://www.liikenneturva.fi/liikenteessa/>
- Toiminta riistaonnettomuuden tapahtuessa: <https://riista.fi/riistatalous/riistavahingot-ja-konfliktit/toiminta-riistaonnettomuuden-sattuessa/>
- Poliisin liikenneturvallisuussivut: <https://poliisi.fi/liikenneturvallisuus-ja-valvonta>